

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Jaroslavou Křivánkovou ve věci

žalobce: R. S., narozený X, t. č. pobytem v ČR v Zařízení pro zajištění cizinců Balková 1, 331 65 Tis u Blatna,

proti

žalovanému: Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky, IČO: 00007064, pošt. schr. 21/OAM, sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7,

v řízení o žalobě ze dne 28. 7. 2022 proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 7. 2022, č. j. OAM-133/LE-BA05-VL15-PS-2022,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

Napadené rozhodnutí

1. Žalobou naříkaným rozhodnutím ze dne 7. 7. 2022, č. j. OAM-133/LE-BA05-VL15-PS-2022, žalovaný rozhodl tak, že je žalobce ve smyslu § 46a odst. 1 písm. e) zákona č.

325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen **zákon o azylu**) zajištěn v zařízení pro zajištění cizinců (dále jen **ZZC**); ve smyslu § 46a odst. 5 zákona o azylu byla doba trvání zajištění stanovena do 21. 10. 2022. Důvodem pro vydání napadeného rozhodnutí byla mimo jiné skutečnost, že žalobce podal dne 5. 7. 2022 v ZZC žádost o udělení mezinárodní ochrany poté, co byl zajištěn Policií ČR za účelem realizace správního vyhoštění rozhodnutím ze dne 1. 7. 2022, č. j. KRPJ-79288-17/ČJ-2022-160022-SV, když důvodem zajištění žalobce byla skutečnost, že pobýval na území ČR bez platného cestovního dokladu a bez platného oprávnění k pobytu, ač k tomu nebyl oprávněn.

II.

Žaloba

2. V žalobě vytýkal žalobce žalovanému nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, kterou spatřoval v nedostatečném odůvodnění toho, v čem žalovaný spatřoval možné narušení průběhu řízení o žádosti o mezinárodní ochranu, kdyby nebyl žalobce zajištěn. K tvrzení žalovaného, že dosavadní způsob života žalobce svědčí o nerespektování právního řádu ČR, žalobce uvedl, že nepáchal žádnou trestnou činnost, byl v ČR „pouze“ nelegálně a z toho důvodu ho však nelze automaticky odsuzovat jako osobu, která nerespektuje právní řád, neboť společenská škodlivost takového jednání je nízká, a měla by být tak zohledněna, neboť nebyl nikterak narušen veřejný pořádek ani nebyly ohroženy jakékoliv individuální či společenské zájmy, aby důsledkem bylo omezení osobní svobody. Napadené rozhodnutí v důsledku toho žalobce považoval za obecně koncipované a dopadající na situaci každého nelegálně pobývajícího cizince v ČR. To mají dále dokládat rozhodnutí dalších cizinců pocházejících z Nepálu či Indie, kteří se ocitli v téže situaci. Dále žalobce nesouhlasil s argumentací žalovaného stran prokázání existence oprávněných důvodů domnívat se, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění. Ačkoliv tento argument žalovaný uvedl v napadeném rozhodnutí, v jeho závěru na druhou stranu uvedl, že nemůže vyloučit, že bude vyřizovat žádost o mezinárodní ochranu žalobce standardně, tj. nikoliv pouze jako zjevně nedůvodnou žádost s cílem vyhnout se správnímu vyhoštění. Žalovaný tak na jednu stranu jako jediný argument v celém rozhodnutí uvedl, že žádost byla podána naprosto účelově s cílem vyhnout se správnímu vyhoštění, a proto musí být žalobce zajištěn, na druhou stranu v závěru tvrdil opak, tj. že nebude uplatňovat § 16 odst. 1 písm. h) zákona o azylu. Žalovaný tak zastává názor, který zároveň vyvrací. V tomto shledal žalobce rozhodnutí nesrozumitelným a vnitřně rozporným. Závěrem žalobce nesouhlasil rovněž s tvrzením žalovaného stran možnosti dřívějšího podání žádosti o mezinárodní ochranu. Taková tvrzení považoval žalovaný za rozporná s judikaturou správních soudů (rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 3. 5. 2022, č. j. 34 Az 21/2020 – 68), kdy takové jednání nelze vykládat k tíži cizince. Z výše uvedených důvodů poté žalobce soudu navrhl, aby napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III.

Vyjádření žalovaného

3. Ve vyjádření k žalobě dne 1. 8. 2022 žalovaný nesouhlasil s žalobou a byl i nadále toho přesvědčen, že z napadeného rozhodnutí je seznatelné, z jakých podkladů vycházel, jakým způsobem je hodnotil a k jakým závěrům jej tyto úvahy dovedly. Žalovaný dle svého názoru v napadeném rozhodnutí popsal skutkový stav a též zdůvodnil, z jakých důvodů dospěl k domněnce, že žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu pouze účelově s cílem

oddálit hrozící správní vyhoštění ve smyslu § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Dále žalovaný zopakoval, že k vycestování ze země původu se žalobce rozhodl z důvodů sousedských sporů o zemědělskou půdu. Žalobce vstoupil na území ČR a dalších států EU, cestoval přes Srbsko, Rumunsko, Maďarsko až do ČR, kde byl kontrolován a zadržen policií ČR. Jeho cílem byla Itálie. Na území ČR nemá žalobce žádné příbuzenské ani jiné vazby a závazky. K návratu do země původu sdělil, že mu nebrání žádná překážka, avšak podotkl, že se tam vrátit nechce. V případě návratu mu však dle něj nehrozí mučení, trest smrti, nelidské či ponižující zacházení nebo jiné vážné nebezpečí, neboť dle jeho slov pochází z bezpečné oblasti země. Z jeho jednání bylo zřejmé, že existuje reálné nebezpečí, že své povinnosti nadále nebude respektovat a bude mařit výkon správního rozhodnutí o vyhoštění. K žalobním námitkám uvedeným v žalobě žalovaný uvedl, že z průběhu správního řízení vedeného s žalobcem zcela jasně vyplynulo, že žádá o mezinárodní ochranu účelově, ve snaze odvrátit vyhoštění z ČR. Navíc dle výpovědi žalobce v průběhu řízení bylo patrné, že si byl svého nelegálního pobytu na území ČR vědom. Sám neučinil žádné kroky k napravení tohoto stavu, navíc žalovaný je vázán aktivitou žadatele o azyl a jeho výpověďmi, nelze, aby si domýšlel azylově relevantní skutečnosti k udělení daného statusu. Žalovaný považuje námitky uvedené v žalobě za účelové a nedůvodné, navíc již zodpovězené napadeným rozhodnutím. Z výše uvedených důvodů poté žalovaný soudu navrhl, aby žalobu zamítl.

IV.

Posouzení věci soudem

4. Řízení v projednávané věci je upraveno zákonem č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen s. ř. s.).
5. Soud rozhodl ve věci bez nařízení jednání, neboť byly pro takový postup splněny podmínky dle § 51 odst. 1 s.ř.s. a napadené výroky rozhodnutí správního orgánu přezkoumal v mezích žalobních bodů.

V.

Rozhodnutí soudu

6. Žaloba je nedůvodná.
7. Ze správního spisu vyplývá, že žalobci bylo dne 1. 7. 2022, č. j. KRPJ-79288-15/ČJ-2022-160022-SV vydáno rozhodnutí o správním vyhoštění a současně byl rozhodnutím Policie ČR z téhož dne zajištěn dle § 124 zákona o pobytu cizinců, a to za účelem realizace správního vyhoštění; dále byl žalobce umístěn do ZZC. Důvodem k takovému postupu byla především skutečnost, že žalobce nepředložil hlídce Policie ČR žádný doklad prokazující jeho totožnost ani jiný doklad opravňující jej ke vstupu a pobytu na území ČR. Do protokolu o výslechu v rámci řízení o správním vyhoštění dne 1. 7. 2022 žalobce popsal, že z Indie vycestoval z důvodu sporu o zemědělskou půdu se sousedy. Jeho cílem byla Itálie. Do Itálie cestoval za pomoci převaděče přes Srbsko, Rumunsko, Maďarsko a na konec i přes ČR (jejíž hranice překročil skrytým způsobem v nákladovém prostoru kamionu). V ČR nemá žádné vazby a závazky. Dále žalobce vyloučil jakékoliv problémy v zemi původu, a to i proto, že pochází z bezpečné oblasti země. Dne 5. 7. 2022 poté podal žalobce žádost o mezinárodní ochranu v ČR.

8. Podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu „*ministerstvo může v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v zařízení pro zajištění cizinců a existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet, ačkoli mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve*“.
9. Dle § 47 odst. 1 zákona o azylu „*Zvláštním opatřením se rozumí rozhodnutím ministerstva uložená povinnost žadatele o udělení mezinárodní ochrany a) zdržovat se v pobytovém středisku určeném ministerstvem, nebo b) osobně se hlásit ministerstvu v době ministerstvem stanovené*.“
10. Podle § 47 odst. 2 zákona o azylu „*Ministerstvo může rozhodnout o uložení zvláštního opatření žadateli o udělení mezinárodní ochrany, jestliže nastanou důvody podle § 46a odst. 1 nebo § 73 odst. 3, ale je důvodné se domnívat, že uložení zvláštního opatření je dostatečné k zabezpečení účasti žadatele o udělení mezinárodní ochrany v řízení ve věci mezinárodní ochrany*.“
11. První okruh žalobních námitek směřoval vůči aplikaci § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu na žalobcův případ pro absenci důvodů k takovému postupu. K tomu soud uvádí, že v projednávané věci žalovaný postupoval podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu a žalobce zajistil proto, že jednak byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v ZZC, a jednak existovaly oprávněné důvody domnívat se, že tuto žádost žalobce podal pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, ačkoli mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany mnohem dříve (žádost podal až 5 dní po zadržení Policií ČR). V této souvislosti soud odkazuje na závěry učiněné v rozsudku NSS ze dne 15. 8. 2008, č. j. 5 Azs 24/2008 – 48, kde se uvádí, že: „*V případě podání žádosti o mezinárodní ochranu až ve chvíli, kdy žadateli hrozí vyhoštění, existuje vyvratitelná domněnka, že tato žádost byla účelová*“. Soud dodává, že v napadeném rozhodnutí žalovaný dále rozvedl, z jakých dalších důvodů se domníval, že žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, a to konkrétně na straně 3 napadeného rozhodnutí. Mezi těmito důvody uvedl žalovaný zejména vědomý neoprávněný vstup a pobyt na území ČR bez povolení k pobytu a cestovního dokladu; uložené správní vyhoštění; záměr cestovat do Itálie, přičemž ČR žalobce pouze tranzitoval; dle svých tvrzení žalobci v zemi původu nic nehrozí. Z uvedeného žalovaný správně usuzoval, že takový přístup nekoresponduje se skutečnou potřebou ochrany a mezinárodní záštity, již se žalobce podanou žádostí domáhal. Jak dále vyplývá z napadeného rozhodnutí, v dřívějším podání žádosti o mezinárodní ochranu žalobci nebránily žádné překážky, neboť měl po vstupu na území ČR možnost volného pohybu, a tudíž i příležitost podat žádost o mezinárodní ochranu, což ostatně zdůraznil i žalovaný. K uvedenému soud dále upozorňuje, že žalobce přicestoval na území ČR minimálně přes území dalších dvou členských států EU, kde mohl svou žádost podat. Dle názoru soudu nelze rovněž odhlédnout od skutečnosti, že žalobce měl pro vstup na území ČR využít služeb převaděče, přicestovat skrytým způsobem a především vyjádřit svůj záměr dostat se do Itálie, jako své cílové destinace, s tím, že ČR pouze tranzituje. Takový přístup pak ovšem nekoresponduje s již vyjádřeným názorem o skutečné potřebě ochrany a mezinárodní záštity, již se žalobce podanou žádostí v ČR domáhal. Jestliže tedy tak žalobce neučinil dříve, zřejmě nepovažoval jím uváděné důvody v žádosti za natolik palčivé, aby jej přiměly vyhledat pomoc co nejdříve od zjištění rozhodných skutečností. Soud souhlasí s názorem žalovaného, že v případě žalobce jsou

dány významné důvody k tomu domnívat se, že žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, a jeho zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu tak bylo nezbytně nutné.

12. S ohledem na výše uvedené se tak jeví jako zcela lichá i námitka žalobce, již vytýká žalovanému obecnost napadeného rozhodnutí. Díkce ustanovení § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu jasně a srozumitelně stanovuje pravidla, za jejichž naplnění může být cizinec zajištěn. Z obsahu předmětného ustanovení rovněž vyplývá, že jeho obsah nedopadá pouze na cizince pobývajících na území ČR nelegálně, nýbrž k těmto okolnostem je nutné přidružit i další okolnosti, jimiž jsou např. podání žádosti o mezinárodní ochranu v ZZC, existence hrozby realizace správního vyhoštění a skutečnost, že žalobce mohl požádat o mezinárodní ochranu dříve. Jelikož veškeré tyto individuální okolnosti a skutečnosti byly v případě žalobce naplněny a zohledněny, nemůže se jednat o obecné rozhodnutí dopadající na každého nelegálně pobývajících cizince na území ČR, nýbrž na určitou skupinu cizinců, kteří splňují výše uvedené podmínky pro zajištění dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Skutečnost, že rozhodnutí bývají mnohdy velmi podobná, je zapříčiněno podobností skutkového stavu nezbytného pro aplikaci příslušného ustanovení zákona o azylu. Žalovaný se v rozhodnutí zároveň zabýval otázkou, zda lze žalobce považovat za zranitelnou osobu ve smyslu ustanovení § 2 odst. 1 písm. i) zákona o azylu, a soud se s jeho negativním závěrem ztotožňuje. S ohledem na uvedené, soud neshledal důvodnou námitku žalobce, že napadené rozhodnutí je obecné a koncipované na situaci každého nelegálně pobývajících cizince v ČR, neboť je zřejmé, že žalovaným byly vzaty v úvahu a zhodnoceny individuální okolnosti týkající se žalobce.
13. Žalobce dále nesouhlasil s tvrzením žalovaného, že by v případě propuštění ze zajištění byl ohrožen průběh správního řízení ve věci mezinárodní ochrany; žalovaný neměl dále uvést, čím by měl být průběh řízení narušen. V této souvislosti poté žalobce uvedl, že nepáchal žádnou trestnou činnost, byl v ČR „pouze“ nelegálně. Z toho důvodu neměl být automaticky odsuzován jako osoba, která nerespektuje právní řád, neboť společenská škodlivost takového jednání je nízká, a měla by být tak zohledněna, neboť nebyl nikterak narušen veřejný pořádek ani nebyly ohroženy jakékoliv individuální či společenské zájmy. Jak bylo uvedeno výše, v případě žalobce byly splněny podmínky pro jeho zajištění dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. S nezbytností trvat na zajištění žalobce se žalovaný zabýval na str. 3 – 4 napadeného rozhodnutí, kde jsou uvedeny důvody, z nichž žalovaný dovodil, že by propuštěním žalobce došlo k ohrožení průběhu řízení o žádosti o mezinárodní ochranu a proč nelze uložení zvláštního opatření považovat za účinné. Dosavadní chování žalobce (vědomé cestování bez povolení ke vstupu a dalšímu pobytu na území ČR, podání žádosti až po zajištění a přemístění do ZZC, reálná možnost realizace správního vyhoštění, cílová destinace Itálie, využití služeb převaděčů, cestování skrytým způsobem) i dle názoru soudu nevylučuje, že by se nyní, kdy se nachází v obtížné situaci, nepokusil zpřetrhat kontakt se správními orgány, skrývat se na území ČR a tím narušovat řízení o jeho žádosti o mezinárodní ochranu, eventuálně posléze navazující realizování rozhodnutí o uložení správním vyhoštění. Co se týče bagatelizování protiprávního jednání žalobce, konstatuje soud, že skutečnost, že žalobce nepáchal trestnou činnost, je sice chvályhodná, avšak s ohledem na další skutečnosti v případě spíše druhořadá. Primárním pro posouzení splnění důvodnosti zajištění žalobce v tomto případě jsou podmínky uvedené dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Současně soud nesouhlasí s tvrzením žalobce stran nenarušení veřejného zájmu, neboť ten sleduje právě to, aby se na území ČR zdržovali pouze cizinci, kteří disponují příslušnými oprávněními a na území ČR

vstoupili v souladu se zákonem, nikoliv tedy způsobem, jakým tak učinil žalobce. Soud se v tomto směru ztotožnil se závěry žalovaného a souhlasí s tím, že dosavadní způsob života žalobce v minulosti svědčí o nerespektování právního řádu ČR.

14. Soud neshledal důvodnou ani tu část námitky, jíž žalobce namítal vnitřní rozpornost napadeného rozhodnutí spočívající v tvrzení o účelovosti žádosti a současném nevyločení aplikace § 16 odst. 1 písm. h) zákona o azylu. K uvedené námitce odkazuje soud na rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 1. 11. 2016, č. j. 75 Az 42/2016 – 25, v němž soud vnitřní rozpornost takových závěrů vyloučil a tyto jsou aplikovatelné i na nynější případ žalobce.
15. S tvrzením žalobce ohledně irelevantnosti doby podání žádosti, resp. vyloučení takové okolnosti jako přítěžující, se soud neztotožnil, neboť jak vyplývá z žalobcem citované judikatury, nelze uvažovat o účelovosti podané žádosti ryze na základě doby jejího podání či klást takovou skutečnost žalobci k tíži, nicméně soud je i nadále toho názoru, že nic nebrání tomu, aby za individuálních okolností mohla taková skutečnost být vykládána jako vodítko udávající směr pro úvahy a následné závěry o účelovosti takového jednání. V daném případě, kdy žalobce podal žádost za daných okolností (hrozící vyhoštění, zajištění, nelegální pobyt na území ČR atd.), pak považuje soud výklad této skutečnosti ze strany žalovaného za příléhavý situaci. Ostatně, v tomto směru se vyjádřil obdobně i NSS soud ve svém rozsudku ze dne 15. 8. 2008, č. j. 5 Azs 24/2008 – 48, jehož závěry lze stáhnout i na nynější případ žalobce „V případě podání žádosti o mezinárodní ochranu až ve chvíli, kdy žadatelí brozí vyhoštění, existuje vyvratitelná domněnka, že tato žádost byla účelová“.
16. Na základě shora uvedeného lze shrnout, že žalovaný přistoupil k zajištění žalobce za splnění zákonných podmínek, na základě dostatečně zjištěného skutkového stavu, a jeho úvahy netrpěly žádnými vnitřními rozpory či zjevnými nesprávnostmi. Napadené rozhodnutí respektovalo všechny individuální okolnosti případu, které byly žalovanému známy, včetně žalobcovy pobytové historie na území ČR, a jeho odůvodnění bylo dostatečné a přezkoumatelné. Z uvedených důvodů soud dle § 78 odst. 7 s.ř.s. žalobu zamítl (výrok I. rozsudku).

VI.

Náklady řízení

17. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 věta první s. ř. s., kdy by na náhradu nákladů řízení měl právo žalovaný, jenž měl ve věci plný úspěch. Žalovanému však žádné náklady řízení nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, ani nepožadoval jakoukoli jejich náhradu, proto nebyla náhrada nákladů žádnému z účastníků řízení přiznána (výrok II. rozsudku).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

V Plzni dne 15. srpna 2022

Mgr. Jaroslava Křivánková v.r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K.